

Příloha 2.2 Vazba na strategické dokumenty

Plán Spravedlivé Územní Transformace je ve vazbě na **Evropský Pilíř Sociálních Práv v oblastech rovných příležitosti a přístupu na trh práce, včetně podpory vzdělávání a celoživotního učení, spravedlivých pracovních podmínek a sociální ochrany a začleňování**. Tento dokument vytváří základní pravidla rovného přístupu všem prostřednictvím výzev otevřených pro široké spektrum cílových skupin.

Klíčovým dokumentem na národní úrovni, jehož cílem je urychlit hospodářskou restrukturalizaci uhelných regionů a srovnání jejich pozice v rámci České republiky je **Strategický rámec hospodářské restrukturalizace krajů Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského - RE:START**. Přestože byla tato strategie schválena vládou již v roce 2017, tedy dříve než Evropská komise vyhlásila novou Zelenou dohodu pro Evropu, principy a potřebné změny se neliší, a to zejména ve vztahu ke strukturálně postiženým regionům, které byly doposud největším dodavatelem energetických surovin a energie v České republice, a které procházejí po ukončení těžby postupnou transformací, ke které přispívá také schválení již 4. akčního plánu pro realizaci této strategie (usnesení vlády č. 321 ze dne 29. 3. 2021). Vazbu lze spatřovat zejména v navržených opatření zaměřených na revitalizaci a resocializaci již rekultivovaných území s cílem nalézt jejich nové využití a přispět k dalšímu rozvoji území. Následně celá řada aktivit směřující na podporu rozvoje OZE a také služeb a poradenství s cílem umožnit rozvoj komunitní energetiky v regionech a také zintenzivnit realizaci opatření zaměřené na zvyšování energetických úspor a efektivnějšího využívání energetických zdrojů, nezbytných pro další rozvoj OZE.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ je základním dokumentem regionálního rozvoje České republiky, který definuje v souladu se zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, hlavní cíle regionální politiky státu v období 2021–2027 s ohledem na podporu dynamického, vyváženého a udržitelného rozvoje území. Strategie navrhuje z národní úrovně intervence s ohledem na územní specifika a zaměřuje se včetně Akčního plánu pro období let 2021-2022 - také na hospodářsky a sociálně ohrožená území, včetně těch, která procházejí restrukturalizací. Dokument svým zaměřením vychází ze zastřešujícího národního rozvojového dokumentu Strategický rámec Česká republika 2030.

Strategický rámec Česká republika 2030 je základním strategickým dokumentem, který udává směr v oblasti udržitelného rozvoje České republiky, a to ve všech třech jeho pilířích - sociálním, ekonomickém i environmentálním, a vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na všech úrovních. Je součástí společného úsilí o udržitelný rozvoj Evropské unie a zároveň příspěvkem České republiky k naplňování globálních Cílů udržitelného rozvoje (SDGs).

Zcela zásadní je soulad s **Národní výzkumnou a inovační strategií pro inteligentní specializaci České republiky 2021 – 2027 (Národní RIS3 strategie)**, která je zaměřena na cílenou podporu orientovaného a aplikovaného výzkumu a inovací v prioritních oblastech, které mají vysoký potenciál pro vytváření dlouhodobé konkurenční výhody založené na využívání znalostí a na inovacích. Existence a realizace strategie inteligentní specializace zároveň představuje základní podmínku pro uskutečňování intervencí kohezní politiky Evropské unie v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Dlouhodobá strategická vize "Odolná ekonomika založená na znalostech a inovacích" formuluje základní směr rozvoje České republiky a klade důraz na sféru znalostní ekonomiky a na transformaci hospodářství tak, aby rostla konkurenceschopnost založená právě na inovacích.

Inovační strategie České republiky 2019–2030: The Country For The Future je dokumentem se značným kompetenčním přesahem, koncentrující aktivity řady resortů a organizací, jehož cílem je prostřednictvím investic do oblasti vědy, výzkumu a inovací podpořit nejen rozvoj nových technologií, ale také hostit světové vědecké kapacity. To vše je možné také na základě průmyslových tradic, výzkumného zázemí a podnikatelských dovedností. Mezi hlavních devět pilířů, na které je strategie zaměřena, patří mj. Chytré investice, Polytechnické vzdělávání či Inovační a výzkumná centra, což jsou nepochybně oblasti rozvoje zvláště vhodné pro strukturálně postižené regiony.

Vnitrostátní plán pro energetiku a klima do 2030 byl zpracován na základě požadavku nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu a obsahuje cíle a politiky na období 2021-2030, s výhledem do roku 2050. Stěžejní část tohoto plánu tvoří nastavení příspěvku České republiky k tzv. evropským klimaticko-energetickým cílům v oblasti snižování emisí, zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie a zvyšování energetické účinnosti. Plán definuje vnitrostátní cíle v pěti rozměrech energetické unie, a to jako snižování emisí uhlíku, energetické účinnosti, energetické bezpečnosti, vnitřního trhu s energií a výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti. V rámci těchto rozměrů jsou zahrnuta také témata související s energetickou chudobou či interkonektivitou elektroenergetických soustav.

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR představuje národní adaptační strategii, která kromě zhodnocení pravděpodobných dopadů změny klimatu obsahuje také návrhy konkrétních opatření v identifikovaných prioritních oblastech (sektorech), u kterých se předpokládají největší dopady této změny, a to včetně sektorů jako je např. průmysl a energetika či doprava.

Zvláště na výše uvedenou strategii navazuje také nová politika životního prostředí, kterou schválila v lednu 2021 vláda jako **Státní politiku životního prostředí 2030**, vize cílí až do roku 2050. Dokument se zaměřuje na sedm specifických cílů, včetně poklesu emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů do ovzduší a navrhuje typová opatření ke zlepšení současného stavu.

Z dokumentů na národní úrovni je klíčová také **strategie digitální Česko**. Tato strategie obsahuje tři hlavní pilíře (dílčí strategie/koncepce) - [Česko v digitální Evropě](#), [Informační koncepci ČR](#) a [Digitální ekonomiku a společnost](#), z nichž se všechny úzce dotýkají rozvoje regionů s ohledem na přechod k digitální společnosti. Specifické místo zaujímá třetí pilíř, který se věnuje právě celospolečenským změnám ve vazbě na digitalizaci a přechodu na Průmysl či Společnost 4.0.

Otázkám spojeným s digitalizací, inovacemi a posilováním odolnosti území - resilienci - se věnuje ve vztahu k udržitelnému rozvoji regionů také Koncepce Smart Cities - odolnost prostřednictvím SMART řešení pro obce, města a regiony.

Z regionálních strategií je pak pro každý kraj důležitý aktuální Program/strategie rozvoje kraje, který představuje střednědobý strategický dokument v oblasti rozvoje regionu, který na základě znalosti území, společenských podmínek a trendů vývoje na evropské a národní úrovni definuje základní strategické cíle rozvoje území a formuluje opatření a aktivity pro jejich dosažení. Povinnost zpracovat tento dokument vyplývá ze zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje a ze zákona č. 129/2000 Sb. o krajích. Dalšími klíčovými dokumenty na krajské úrovni jsou strategie RIS3, případně další dílčí strategie.

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019 - 2027 byla schválena zastupitelstvem usnesením 12. 12. 2019. Tato strategie reflektuje v rámci své transformační vize "s novou energií měníme život v kraji" dva hlavní problémy, které zároveň slouží jako indikátory - zastavení odlivu obyvatel z kraje a lepší image kraje.

Strategie rozvoje Ústeckého kraje do roku 2027 byla schválena zastupitelstvem 23. 4. 2018. Strategický dokument je rozčleněn do pěti samostatných strategií, což reflektuje nehomogenitu území kraje. Dílčí regionální strategie pro Jádrou oblast, Pánevni oblast, Poohří, Rekreační oblasti a Šluknovsko obsahují vlastní cíle, dále obsahuje dokument souhrnné priority Ústeckého kraje, které se týkají zejména socioekonomických problémů.

Program rozvoje Karlovarského kraje na období 2021 - 2027 byl schválen zastupitelstvem 1. 11. 2021. Hlavní vize "ekonomicky prosperující a transformující se region, otevřený vůči evropským výzvám a impulsům, poskytující svým obyvatelům prostor pro kvalitní život založený na atraktivních přírodních podmínkách a sociálně vstřícném prostředí" i definované globální cíle - růst ekonomické konkurenceschopnosti kraje, růst atraktivity kraje pro jeho obyvatele, investory a návštěvníky a intenzivnější přeshraniční a meziregionální vztahy reagují na očekávané změny v regionu.

2.2.1 Vazba na VPEK

Jak bylo uvedeno výše, Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu byl zpracován na základě požadavku nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu. Obsahuje cíle a politiky ve všech pěti rozměrech energetické unie na období 2021-2030, s výhledem do roku 2050. Stěžejní část Vnitrostátního plánu tvoří nastavení příspěvku ČR k tzv. evropským klimaticko-energetickým cílům, tedy závazkům EU v oblasti snižování emisí skleníkových plynů, zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie a zvyšování energetické účinnosti. Shrnuje dostupné informace v oblastech snižování emisí sloučenin uhlíku, energetické účinnosti a možných úspor energie, energetické bezpečnosti, vnitřního trhu s energií a výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti.

2.2.2 Vazba na národní RIS3 strategii – Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky 2021 – 2027

Dlouhodobá strategická vize Národní RIS3 "**Odolná ekonomika založená na znalostech a inovacích**" formuluje základní směr rozvoje ČR. Klade důraz na sféru znalostí důležitých pro rozvoj ekonomiky a transformaci hospodářství tak, aby rostla konkurenceschopnost založená na inovacích, nikoli na nízkých nákladech práce.

Inteligentní specializace směřuje k „chytrému, inteligentnímu“ využívání a rozvíjení potenciálu ČR. Cílem Národní RIS3 strategie je vytvářet dlouhodobé konkurenční výhody založené na využívání znalostí a na inovacích.

Domény výzkumné a inovační specializace, které představují hlavní „vertikální“ tematické priority Národní RIS3 strategie, jsou postaveny na silných stránkách ČR a na jejich specifických kapacitách a zdrojích v rovině ekonomické, inovační a výzkumné. Národní RIS3 strategie v rámci domén specializace usiluje o propojení možností, které přináší ekonomické zázemí ČR, s výzkumnými kapacitami a klíčovými technologiemi, které představují zásadní

příležitosti pro posun k aktivitám s vyšší přidanou hodnotou, posun v hodnotových řetězcích či vytváření specifických tržních nik a segmentů. Klíčové oblasti změn jsou uvedeny v tabulce níže:

Tabulka 1 – Klíčové oblasti změn v národní RIS3 strategii

Klíčové oblasti změn	Výzkum, vývoj a inovace pro podnikání	Veřejný výzkum a vývoj	Lidé a chytré dovednosti	Digitální agenda
Strategické cíle	A. Zvýšení inovační výkonnosti firem	B. Zvýšení kvality veřejného výzkumu	C. Zvýšení dostupnosti kvalifikovaných lidí pro výzkum, vývoj a inovace	D. Zvýšení využití nových technologií a digitalizace
Specifické cíle	A.1 Posílení inovační výkonnosti stávajících firem a reakce na průmyslovou transformaci, technologické a společenské změny	B.1 Zvýšení kvality a společenské relevance veřejného výzkumu	C.1 Zlepšení schopnosti vzdělávacího systému připravovat lidi pro výzkum, vývoj a inovace	D.1 Podpora digitalizace a využití nových technologií v podnikání
	A.2 Vznik a růst nových firem a využití nových příležitostí	B.2 Zvýšení kvality prostředí pro realizaci veřejného výzkumu	C.2 Rozvoj dovedností pro chytrou specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání	D.2 Podpora digitalizace a využití nových technologií ve veřejné sféře
	A.3 Zlepšení fungování inovačních ekosystémů na národní i regionální úrovni		C.3 Zvýšení potenciálu a motivace pracovníků ve výzkumných organizacích	

Pro klíčové sektory hospodářství ČR je nutností uplatnit principy Průmyslu 4.0. Z toho vychází i zaměření domény „Digitalizace a automatizace výrobních technologií“ na rozvoj a implementaci digitálních technologií, automatizaci výrobních procesů a nahrazování lidské práce (vznik fyzicko-robotických systémů - Průmysl 4.0).

Vzhledem k tomu, že v ČR je v řadě odvětví, včetně strojírenství, stále relativně nižší produktivita práce, lze nasazení progresivních technologií do výrobních procesů považovat za významnou příležitost pro restrukturalizaci hospodářství ČR, a to zejména v odvětvích, která se výrazně podílejí na tvorbě HDP.

2.2.3 Vazba na regionální RIS strategii

Stejným postupem, jakým byla připravena Národní RIS3 strategie, byly zpracovány krajské RIS3 strategie v uhelných regionech. Na základě regionálních horizontálních priorit každá z nich definuje klíčové oblasti změn a vedle toho domény výzkumné a inovační specializace v regionu. Jelikož jsou ekonomika a veřejný výzkum navzájem v krajích i s národní úrovní úzce provázány, naplňují krajské oblasti změn a domény specializace Národní RIS3 strategii. V realizaci krajských RIS3 strategií se počítá nejen s programy podpory z evropských zdrojů a národní úrovně, ale i s programy podpory inovací na úrovni krajů. Dlouhodobě jsou na této úrovni v řadě krajů poskytovány např. inovační vouchery, nověji též kreativní vouchery a uvažuje se o voucherech pro začínající podnikání.

Priority jednotlivých krajů jsou popsány v tzv. krajských kartách (Příloha č. 2 Karty krajských RIS3 strategií), které představují výtah základních údajů schválených krajských RIS3 strategií. Většina krajských RIS3 strategií klade důraz na podporu průmyslové transformace prostřednictvím implementace RIS3. Již v současné době jsou specifickými intervencemi v

rámci programu RE:START podporovány tři nejvíce strukturálně postižené regiony (Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský kraj). Jejich podpora by měla od roku 2021 pokračovat i za pomoci FST, který dává mimořádnou příležitost podpořit výzkumná a aplikační specifika transformujících se uhelných regionů.

2.2.3.1 Moravskoslezský kraj – vazba na RIS3

Regionální inovační strategie 2021-2027 (dále jen RIS) je součástí Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje pro období 2019-2027. Stojí na dlouhodobém participativním způsobu tvorby koncepčních a strategických dokumentů, které zajišťují soulad mezi ambicemi, vizemi a dalšími strategiemi a jejich prioritami směřujícími k rozvoji udržitelné, nízkoemisní, znalostní a konkurenceschopné ekonomice a k naplnění mise „MSK2030+ = chytrý a zelený region“.

Dokument vymezuje 5 domén specializací z pohledu aplikačních trhů: 1. Automotive se zaměřením (automotive components); 2. Strojírenství (speciální stroje a zařízení, mechatronické systémy a zařízení); 3. e-health (lékařské přístroje a služby); 4. smart-agri (chytré stroje a zařízení); 5. Vodíkové technologie (technologie pro výrobu vodíku, využití vodíku). Poslední 3 jsou tzv. emerging domény specializace. Z pohledu technologických oblastí bylo formulováno těchto 5 domén specializace: 1. Informační technologie (digitalizace firemních procesů s důrazem na výrobu); 2. Informační technologie (činnosti související se zpracováním dat); 3. Technologie pro výrobu, přenos a uchování energií (technologie pro výrobu, přenos a uchování energií); 4. Nové materiály (vodivé plasty, nové vlastnosti ocelí, nové kompozitní materiály, cirkulární ekonomika); 5. Kulturní a kreativní průmysl (audiovizuální technologie a design).

Dále definuje 5 oblastí strategické změny: 1. Podnikavý region (PODREG) s cílem zvýšit intenzitu podnikání; 2. Talent Attraction management cílící na zastavení „brain drain“ a lákání vysoce kvalifikovaných pracovníků; 3. MSK Digital zvyšující úroveň digitalizace a robotizace především MSP; 4. ENVI Tech podporující rozvoj environmentálních technologií a konceptu cirkulární ekonomiky; 5. SMARAGD – Smart and Green District rozšiřující kapacitu sdílené výzkumné a inovační infrastruktury využívané aktéry MSK inovačního ekosystému.

Dokument také reflektuje roli společensko-vědních oborů v transformaci, v mezioborové spolupráci a práci s vnímáním. I další aktivity (např. na podporu mezinárodní spolupráce) mají silný fokus oblasti a témata v souladu s cíli a podporovanými oblastmi PSÚT (např. DIH, S3 platformy).

Transformační plán MSK byl také připravován s úzkou vazbou na RIS a jednotlivé programy zase odpovídají podporovaným oblastem v rámci PSÚT. Zde následují příklady těchto vazeb. **Program Nová energie** má přímou vazbu na oblast strategické změny RIS s názvem ENVI TECH (rozvoj environmentálních technologií a konceptu cirkulární ekonomiky) a na krajskou doménu specializace s názvem Technologie pro výrobu, přenos a uchování energií. **Program Nové využití území** má vazbu na dvě oblasti strategické změny RIS s názvem Podnikavý region a Smart and Green District. Z krajských domén specializace budou využity tyto: Smart agri (chytré stroje a zařízení), Vodíkové technologie a Kulturní a kreativní průmysl.

Program Zelený průmysl má přímou vazbu na oblast strategické změny RIS s názvem Smart and Green District. Aktivity tohoto programu přispějí k naplnění **hlavní vize RIS**, kterou je „**Chytrý a zelený region MSK**.“ Z krajských domén specializace budou využity zejména tyto: Automotive, Strojírenství, Smart agri (chytré stroje a zařízení), Vodíkové technologie a

Technologie pro výrobu, přenos a uchování energií. Program **Nové podnikání** má přímou vazbu na dvě oblasti strategické změny RIS s názvem Podnikavý region a Talent Attraction Management. Všechny krajské domény specializace definované RIS budou vstupovat do úspěšné realizace programu Nové podnikání.

Program **Kompetentní lidé** má přímou vazbu na dvě oblasti strategické změny RIS s názvem Podnikavý region a Talent Attraction Management. Z krajských domén specializace se zde uplatní zejména doména Kulturní a kreativní průmysly. Program **Inovační ekosystém** má přímou vazbu na dvě oblasti strategické změny RIS s názvem Podnikavý region a Smart and Green District. Všechny krajské domény specializace definované RIS budou vstupovat do úspěšné realizace programu Inovační ekosystém.

Program **Digitální region** má přímou vazbu na strategickou oblast změny RIS s názvem MSK DIGITAL (zvýšení digitalizace a robotizace především v MSK). Z krajských domén specializace budou využity především tyto: IT – digitalizace a IT - zpracování dat. Program **Cirkulární ekonomika** má přímou vazbu na dvě oblasti strategické změny RIS s názvem ENVI TECH (rozvoj environmentálních technologií a konceptu cirkulární ekonomiky) a Smart and Green District. Z krajských domén specializace budou využity tyto: Smart-agri (chytré stroje a zařízení), Vodíkové technologie, Technologie pro výrobu, přenos a uchování energií a Nové materiály.

(Pozn. Nová verze RIS je v procesu schvalování s předpokladem schválení do července)

Tabulka 2 - vazba podporovaných aktivit na RIS 3 strategii Moravskoslezského kraje

Oblast zájmu	Specifický cíl	Odůvodnění (shrnutí)
Nová energie	Výzkum, vývoj, poradenství a pilotní ověřování v oblasti výroby,	<ul style="list-style-type: none"> strategický cíl SRK 4.6. Nová energetika a 5.3 Přechod k nízkouhlíkové a bezemisní dopravě
	Zvýšení účinnosti a skladování bezuhlíkových zdrojů, úspor energie	
	Zvýšení energetické bezpečnosti regionu	
Nové využití území	Regenerace území po těžbě a průmyslové činnosti a jeho příprava na budoucí investice nebo uvedení do přírodě blízkého stavu, včetně realizace zelené	<ul style="list-style-type: none"> strategický cíl SRK 6.1. Kulturní a přírodní dědictví, 6.2 Živá kultura a kreativita, 6.3 Komunity a veřejné prostory, 1.2 Vznik a růst firem, 4.3 Adaptace na dopady klimatické změny, 4.4 Šetrné využívání krajiny
	Regenerace rozsáhlejších zanedbaných a nevyužívaných území, ploch a budov ve městech.	
	Revitalizace kulturního dědictví spojeného s hornickou tradicí	
Zelený průmysl	Produktivní investice do velkých podniků, které vedou k hospodářské diverzifikaci, modernizaci a přeměně	<ul style="list-style-type: none"> strategický cíl SRK 4.6 Nová energetika, 1.3 Podnikatelský a inovační ekosystém, 1.5 Velké firmy a strategický cíl 4.3 Adaptace na dopady klimatické změny
Nové podnikání	Produktivní investice do malých a středních podniků, včetně cílené podpory start-upů, které vedou k hospodářské diverzifikaci, modernizaci a přeměně	<ul style="list-style-type: none"> navazuje na strategický cíl SRK 1.1 Podnikaví lidé, 1.2 Vznik a růst firem a 1.3 Podnikatelský a inovační ekosystém.
	Investice do zakládání nových podniků, mimo jiné prostřednictvím podnikatelských inkubátorů a poradenských služeb	
Kompetentní lidé	Zvyšování kvalifikace a rekvalifikace pracovníků a uchazečů o zaměstnání, pomoc uchazečům při hledání zaměstnání a aktivní začleňování uchazečů o zaměstnání na trh práce.	<ul style="list-style-type: none"> strategický cíl SRK 2.1 Moderní vzdělávání a kompetence pro život a 2.3 Kariérové poradenství.
Inovační ekosystém	Investice do posílení kapacity a spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> strategický cíl SRK 1.3 Podnikatelský a inovační ekosystém a strategický cíl 1. 4 Výzkum a vývoj a 2.2 Atraktivní vysoké školy.

Oblast zájmu	Specifický cíl	Odůvodnění (shrnutí)
	v oblasti výzkumu, vývoje a technologických inovací, budování inovačního ekosystému.	
Digitální a kreativní region	Investice do digitalizace, digitálních inovací a digitálního propojení, podpora kulturního a kreativního sektoru.	<ul style="list-style-type: none"> • strategický 1.1 Podnikaví lidé, 5.1 Podpora řešení chytřejšího kraje, 6.1 Kulturní a přírodní dědictví a 6.2 Živá kultura a kreativita
Cirkulární ekonomika	Aktivita vedoucí k přechodu na principy oběhového hospodářství a zlepšení uplatňování hierarchie nakládání s odpady v průmyslu, posílení regionální konkurenceschopnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • strategický cíl SRK 4.2 Prevence vzniku a využití odpadů a 4.3 Adaptace na dopady klimatické změny

2.2.3.2 Ústecký kraj – vazba na RIS3

Současná podoba RIS ÚK vznikala již v blízké vazbě na několik let úspěšně implementovanou Strategii RE:START, která zahájila hospodářskou transformaci a odklon od těžby k inovativním, čistým a udržitelným technologiím, s akcenty na posun k nízkoe emisní ekonomice, rozvoj potenciálu lidí, výzkum, vývoj a inovace, či budování otevřeného podnikatelského a inovačního ekosystému.

Dokument vymezuje tři oblasti specializace:

- **Tradiční oblasti**, kam spadá i) Energetika; zdroje, dodavatelské a navazující obory; rekultivace; ii) Organická a anorganická chemie; iii) Výroba skla a porcelánu.
- **Emerging oblasti, nové trendy** a výzvy se specifickou důležitostí pro Ústecký kraj. Mobilita, Digitalizace včetně technologií Smart cities a Průmyslu 4.0, Kulturní a kreativní průmysly (umění, design, reklama, marketing, IT služby vč. infotainmentu).
- **Národní oblasti** specializace, které jsou významně zastoupeny v regionu: i) Strojírenství a mechatronika, které patří dle Akčního plánu RIS (2021) k tradičním oblastem, a ii) automotive, která zase k novým trendům.

První dvě oblasti zároveň odpovídají vertikální prioritám. Dokument definuje také pět horizontálních priorit: A. Lidé pro inovace, výzkum a vývoj, B. Inovativní a konkurenceschopné firmy, C. Kvalitní výzkum a jeho aplikace, D. Inovace ve veřejné sféře, E. Podpora inovačního ekosystému (viz Tabulka 4).

Jak energetika, tak chemie patří mezi obory, které mohou být nejvíce zasaženy odklonem od uhlí. Zároveň mají nakumulované značné know-how a vybudovanou infrastrukturu. RIS ÚK předpokládá posun k novým zdrojům energie, novým způsobům využití energie (chytré technologie přenosu, ukládání a spotřeby energií, geotermální energie a další obnovitelné zdroje, bateriová úložiště, využití odpadního tepla); využití vodíku, ale i nanotechnologií (např. v průmyslu a pro environmentální účely), či zelené chemie a principů cirkulární ekonomiky aj.

Již i v předchozí RIS byl kladen důraz na pojící roli mobility v budoucnosti. Tato oblast propojuje stávající (tradiční) klíčové sektory regionálního průmyslu s novými trendy (autonomní mobilita, vodíková ekonomika, cirkulární ekonomika, a další ve vazbě na průmysl 4.0), které mohou přispět k diverzifikaci aktivit, k nové dynamice, ale i k posunu v hodnotových řetězcích včetně výzkumných a vývojových činností. Nové technologické trendy tedy otevírají možnost jak pro stávající podniky, tak i pro nově vznikající. Díky průřezovému charakteru nových trendů a technologií vznikají významné mezioborové a mezisektorální přesahy a synergie, např. díky vodíku z chemického průmyslu a jeho využití pro energetiku nebo mobilitu, ale zároveň také vše navazuje na koncept smart cities.

Inovace ve veřejné správě, zapojení startupů a vysokých škol do spolupráce mají přinést nejen energetické úspory, ale další využití dat a digitalizace ke zkvalitnění služeb, vytváření živých laboratoří, zón a center pro výzkum, vývoj a testování nových technologií. Patří sem také oblast nového využití existujících a nově vznikajících (průmyslových) brownfieldů, včetně revitalizace a resocializace. Cílí také na dobudování podpory startupů a MSP, pro jejich vznik, rozvoj a zavádění moderních technologií, např. poradenskými, inkubačními, akceleračními službami, či demonstračními centry. Podporuje také spolupráci firem s výzkumnými organizacemi, ale také budování kapacity pro úspěšný přenos znalostí.

Pro oblast podpory e) (případně i g)) PSÚT ve vztahu k RIS platí, že RIS ÚK jí podporuje vytvářením předpokladů pro její naplňování, a to podporou výzkumu a vývoje v této oblasti a rozvojem podnikatelského a inovačního ekosystému podporujícího vznik a rozvoj inovací a inovativních startupů v této oblasti. RIS ÚK se také nesoustřeďuje primárně na oblasti l), m), o), které se týkají uchazečů o zaměstnání, vzdělávání a sociálního začleňování. Výjimkou mohou být aktivity k podpoře podnikavosti a sociálním inovacím, nebo podpoře růstu MSP.

Tabulka 3 - vazba podporovaných aktivit na RIS 3 strategii Ústeckého kraje

Oblast zájmu	Specifický cíl	Odůvodnění (shrnutí)
I. Podnikání, výzkum, inovace	SC I.1: Zvýšení inovační výkonnosti regionu, posílení výzkumné a inovační kapacity s důrazem na oblasti specializace kraje	<p><i>Klíčová oblast B: Inovativní a konkurenceschopné firmy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšit počet nových firem s potenciálem růstu (obratu, zaměstnanosti) / škálovatelných firem postavených na moderních technologiích a know-how. • Zajistit malým a středním firmám služby, které je podpoří v růstu díky novým příležitostem, možnostem a inovacím. • Zpřístupnit malým a středním firmám moderní technologie s vysokou přidanou hodnotou pro testování, implementaci, inovativní výrobu. Zvýšit absorpci externích finančních zdrojů. • Zvýšit počet inovací ve firmách díky spolupráci (získávání know-how) s výzkumnými organizacemi. • Zvýšit konkurenceschopnost firem prostřednictvím jejich vzájemné spolupráce. <p><i>Klíčová oblast C: Kvalitní výzkum a jeho aplikace:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšit kvalitu vědeckých týmů, zlepšit jejich vybavení a podmínky pro práci. • Zvýšit počet výzkumných projektů, podpořit absorpci z národních a evropských zdrojů. • Zvýšit počet komercializovaných výsledků VaV. <p><i>Klíčová oblast E: Podpora inovačního ekosystému,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Průběžně získávat a vyhodnocovat a komunikovat data o vývoji inovačního ekosystému kraje. • Zapojit více aktérů do národních a evropských sítí spolupráce (kraj, města, organizace podpůrné infrastruktury). • Zlepšit image Ústeckého kraje díky popularizaci výsledků výzkumu, vývoje a inovací.
	SC I.2: Zvýšení konkurenceschopnosti MSP	<p><i>Klíčová oblast B: Inovativní a konkurenceschopné firmy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšit počet nových firem s potenciálem růstu (obratu, zaměstnanosti) / škálovatelných firem postavených na moderních technologiích a know-how. • Zajistit malým a středním firmám služby, které je podpoří v růstu díky novým příležitostem, možnostem a inovacím. • Zpřístupnit malým a středním firmám moderní technologie s vysokou přidanou hodnotou pro testování, implementaci, inovativní výrobu. Zvýšit absorpci externích finančních zdrojů. • Zvýšit konkurenceschopnost firem prostřednictvím jejich vzájemné spolupráce.
	SC I.3: Stabilizace a rozvoj klíčových odvětví pro transformaci ekonomiky	<ul style="list-style-type: none"> • Pro Ústecký kraj jsou definovány oblasti specializace / znalostní domény / aplikační oblasti: tradiční oblasti - energetika, zdroje, organická/anorganická chemie, výroba skla a porcelánu; nové trendy a výzvy - mobilita, digitalizace včetně technologií Smart Cities a Průmysl 4.0, kulturní a kreativní průmysl.

Oblast zájmu	Specifický cíl	Odůvodnění (shrnutí)
	SC I.4: Rozvoj kulturních a kreativních odvětví a jejich zapojení do celkového rozvoje kraje	<p><i>Klíčová oblast B: Inovativní a konkurenceschopné firmy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšit počet nových firem s potenciálem růstu (obratu, zaměstnanosti) / škálovatelných firem postavených na moderních technologiích a know-how. • Zajistit malým a středním firmám služby, které je podpoří v růstu díky novým příležitostem, možnostem a inovacím. • Zpřístupnit malým a středním firmám moderní technologie s vysokou přidanou hodnotou pro testování, implementaci, inovativní výrobu. Zvýšit absorpci externích finančních zdrojů. • Zvýšit konkurenceschopnost firem prostřednictvím jejich vzájemné spolupráce.
II. Kompetentní lidé a Smart Region	SC II.1: Zlepšení přístupu ke kvalitním službám a infrastrukturám formálního a dalšího vzdělávání v oblastech specializace kraje	<p><i>Klíčová oblast A: Lidé pro inovace, výzkum a vývoj:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšit proces identifikace talentů. Motivovat talentované jedince k dalšímu rozvoji dovedností. Zapojit je do systematických programů na rozvoj talentu.
	SC II.3: Vyšší využití digitalizace pro efektivní a srozumitelné veřejné služby občanům	<p><i>Klíčová oblast D: Inovace ve veřejné sféře:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpopularizovat koncept smart, propojit regionální aktéry s poskytovateli technických řešení. Koordinovat aktivity v rámci kraje. Zvýšit počet inovativních (smart) projektů měst, obcí a poskytovatelů služeb.
III. Nová energetika a efektivně využívané zdroje	SC III.1: Rozvoj znalostí, technologií, systémů a infrastruktur pro čistou energii	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat udržitelný rozvoj takovými aktivitami kraje, které zajistí dlouhodobou schopnost energetické infrastruktury v kraji poskytovat bezpečné a spolehlivé dodávky energie bez negativních dopadů na zdraví obyvatel a životní prostředí.
IV. Revitalizovaná území 21. století	SC IV.1: Zlepšení využitelnosti území dotčeného těžbou uhlí pro nové aktivity	<p><i>Klíčová oblast D: Inovace ve veřejné sféře:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Využít rekultivovaná území a další plochy a objekty po těžbě hnědého uhlí a brownfieldy pro uplatňování, adaptaci a modifikaci inovačních projektů.

2.2.3.3 Karlovarský kraj – vazba na RIS3

Karlovarský kraj je vzhledem ke své struktuře ekonomiky a nižšímu zastoupení VaV aktivit vystaven vyššímu riziku dopadů v důsledku posunu k nízkouhlíkové ekonomice. Jak Transformační plán, tak RIS/RIS3 mají za cíl nejen dopady snižovat, ale přispět k úspěšné (hospodářské) transformaci regionu a vyšší konkurenceschopnosti. Regionální RIS/RIS3 vznikla s využitím principu quadruple helix a je úzce provázaná na Strategii Re:Start a další dokumenty a reflektuje již i Zelenou dohodu pro Evropu.

Po aktualizaci v roce 2020 dokument vymezuje krajské domény specializace následovně: 1. Strojírenství, elektrotechnika a mechatronika, 2. Automobilový průmysl a autonomní doprava; 3. Tradiční průmyslová odvětví – keramika, porcelán a sklo; 4. Energetická transformace a nové výzvy, 5. Lázeňství, balneologie a cestovní ruch. Tzv. 4P označuje klíčové oblasti změn, kde má dojít ke snížení dopadů: Private (Soukromý sektor); Public (Veřejný sektor); People (Lidské zdroje); Promotion (Atraktivní region).

Zejména doména specializace Energetické transformace a nové výzvy přímo pojmenovává, jak možné dopady, tak příležitosti, které současný a předpokládaný vývoj přinášejí. Horizontální agendy udržitelnosti a využití nových technologií se však dotýkají všech. Klíčové oblasti změn a plánované aktivity ladí s podporovanými oblastmi v rámci PSÚT, vzhledem k charakteru RIS/RIS3 pokrývají některé oblasti ve větší míře (např. rozvoj potenciálu lidí). Podporované oblasti n) ve vztahu k seniorům se dotýká doména specializace Lázeňství, balneologie a cestovní ruch, na sociální začleňování však necílí.

Oblast změny Private cílí na podporu rozvoje konkurenceschopnosti firemního sektoru, posílení jejich výzkumné, vývojové a inovační činnosti, zavádění digitálních technologií a celkové modernizace, ale také ke vzniku nových, inovativních firem. Předpokládá také podporu VaVal aktivit v oblasti energetiky, transferu znalostí ((soulad s podporovanou činností a), b), c), h), případně d).

Zaměření oblasti změny Public je podpořit zkvalitňování veřejných služeb, zavádění chytrých řešení, což zahrnuje oblasti digitalizace a budování potřebné konektivity. (soulad s aktivitou h), částečně d), e), f), j)).

V oblasti změny People, i když pro RIS/RIS3 KVK není umísťování uchazečů na trh stěžejní (podporovaná oblast l), m)) obsahuje typové opatření k outplacementu v oblasti energetiky. Počítá s obecnou a plošnou potřebou reskillingu a upskillingu v reakci na technologický vývoj (oblast k), ale také jako tvorbu kapacity pro VaVal aktivity.

Více informací k vazbě oblastí zájmu (programů) a klíčové oblasti RIS/RIS3 KVK jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 4 - vazba podporovaných aktivit na RIS 3 strategii Karlovarského kraje

Oblast zájmu	Specifický cíl	Odůvodnění (shrnutí)
Tradice	SC 1.1 Začínající podnikání	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.1 Podpořit vznik nových firem
	SC 1.2 Transformace firem	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.3 Podpořit digitální transformaci MSP
Inovace	SC 2.1 Výzkum a inovace	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.1 Podpořit vznik nových firem A.1.2 Stabilizovat a rozvíjet inovační firmy A.1.3 Podpořit digitální transformaci MSP Klíčová oblast B: Public (Veřejný sektor) B.1.1 Zvýšit zájem veřejnosti o chytrá řešení B.1.2 Zavádět chytrá řešení do měst a obcí B.1.3 Vytvářet předpoklady pro chytrý úřad Klíčová oblast C: People (Lidské zdroje) C.1.1 Vytvářet a rozvíjet kvalitní personální kapacity a investovat do lidských zdrojů C.1.2 Motivovat studenty a žáky ke studiu technických a přírodovědných oborů a k rozvoji kreativity C.1.3 Podporovat práci s talenty a nadanými dětmi
	SC 2.2 Kreativita a design	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.1 Podpořit vznik nových firem A.1.2 Stabilizovat a rozvíjet inovační firmy Klíčová oblast D: Promotion (Atraktivní region) D.1.1 Vytvořit podmínky pro realizaci komunikačních aktivit D.1.2 Vytvořit a budovat značku regionu D.1.3 Budování sítě ambasadorů D.1.4 Zvýšit povědomí a atraktivitu regionu u cílových skupin
	SC 2.3 Digitalizace a nové produkty	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.3 Podpořit digitální transformaci MSP Klíčová oblast B: Public (Veřejný sektor) B.1.1 Zvýšit zájem veřejnosti o chytrá řešení B.1.2 Zavádět chytrá řešení do měst a obcí B.1.3 Vytvářet předpoklady pro chytrý úřad
Znalosti	3.1 Kvalitní vzdělání	Klíčová oblast C: People (Lidské zdroje) C.1.1 Vytvářet a rozvíjet kvalitní personální kapacity a investovat do lidských zdrojů C.1.2 Motivovat studenty a žáky ke studiu technických a přírodovědných oborů a k rozvoji kreativity C.1.3 Podporovat práci s talenty a nadanými dětmi Klíčová oblast D: Promotion (Atraktivní region) D.1.1 Vytvořit podmínky pro realizaci komunikačních aktivit

Oblast zájmu	Specifický cíl	Odůvodnění (shrnutí)
		D.1.2 Vytvořit a budovat značku regionu D.1.3 Budování sítě ambasadorů D.1.4 Zvýšit povědomí a atraktivitu regionu u cílových skupin
	3.2 Rekvalifikace – nový začátek	Klíčová oblast C: People (Lidské zdroje) C.1.1 Vytvářet a rozvíjet kvalitní personální kapacity a investovat do lidských zdrojů Klíčová oblast D: Promotion (Atraktivní region) D.1.3 Budování sítě ambasadorů
Spolupráce	4.1 Kulturní a přírodní dědictví	Klíčová oblast D: Promotion (Atraktivní region) D.1.2 Vytvořit a budovat značku regionu
	4.2 Nikdo není vyloučen	Klíčová oblast D: Promotion (Atraktivní region) D.1.3 Budování sítě ambasadorů D.1.4 Zvýšit povědomí a atraktivitu regionu u cílových skupin
Regenerace	5.1 Regenerace brownfieldů a starých ekologických zátěží	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.1 Podpořit vznik nových firem A.1.2 Stabilizovat a rozvíjet inovační firmy Klíčová oblast D: Promotion (Atraktivní region) D.1.1 Vytvořit podmínky pro realizaci komunikačních aktivit
	5.2 Regenerace krajiny a nové zemědělství	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.1 Podpořit vznik nových firem A.1.2 Stabilizovat a rozvíjet inovační firmy
	5.3 Zelená města a obce	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.3 Podpořit digitální transformaci MSP Klíčová oblast B: Public (Veřejný sektor) B.1.1 Zvýšit zájem veřejnosti o chytrá řešení B.1.2 Zavádět chytrá řešení do měst a obcí B.1.3 Vytvářet předpoklady pro chytrý úřad
Energie a materiály	6.1 Nová energie	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.3 Podpořit digitální transformaci MSP Klíčová oblast B: Public (Veřejný sektor) B.1.1 Zvýšit zájem veřejnosti o chytrá řešení
	6.2 Úspory energie	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.3 Podpořit digitální transformaci MSP Klíčová oblast B: Public (Veřejný sektor) B.1.2 Zavádět chytrá řešení do měst a obcí
	6.3 Toky hmoty a recyklace	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.1 Podpořit vznik nových firem A.1.2 Stabilizovat a rozvíjet inovační firmy A.1.3 Podpořit digitální transformaci MSP Klíčová oblast B: Public (Veřejný sektor)

Oblast zájmu	Specifický cíl	Odůvodnění (shrnutí)
		B.1.2 Zavádět chytrá řešení do měst a obcí B.1.3 Vytvářet předpoklady pro chytrý úřad
	6.4 Přejchod k cirkulární ekonomice (minerální vody)	Klíčová oblast A: Private (Soukromý sektor) A.1.1 Podpořit vznik nových firem A.1.2 Stabilizovat a rozvíjet inovační firmy A.1.3 Podpořit digitální transformaci MSP Klíčová oblast B: Public (Veřejný sektor) B.1.2 Zavádět chytrá řešení do měst a obcí B.1.3 Vytvářet předpoklady pro chytrý úřad